

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.06.1963, sp. zn. 6 Tz 10/63, ECLI:CZ:NS:1963:6.TZ.10.1963.1

Číslo: 25/1964

Právní věta:

Základním smyslem institutu jednočinného souběhu trestných činů je vystihnout povahu a stupeň nebezpečnosti jednání pachatele pro společnost.

Jednočinný souběh trestného činu příživnictví podle § 203 odst. 2 tr. zák. s majetkovými trestnými činy, kterými si pachatel soustavně se vyhýbající poctivé práci, opatřuje prostředky k obživě, je možný a to i v případě, že z hlediska majetkového trestného činu byl skutek posouzen též tak, že byl spáchán výdělečně; pouhým posouzením jednání pachatele jen jako trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, krádeže nebo podvodu by nebyla vystižena skutečnost, že pachatel se soustavně vyhýbal poctivé práci.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.06.1963

Spisová značka: 6 Tz 10/63

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 5-6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Příživnictví, Souběh

Předpisy: 140/1961 Sb. § 35
§ 203

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud Brno-město rozsudkem ze dne 21. 11. 1962 sp. zn. 3 T 141/62 uznal obžalovaného vinným trestnými činy příživnictví podle § 203 tr. zák. rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zák. z r. 1950, rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví dílem dokonaného, dílem nedokonaného podle § 8 odst. 1 a § 132 odst. 1. písm. a), odst. 2 písm. b), tr. zák., krádeže podle § 247 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. z r. 1950 a podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. Za to mu uložil jednak dodatkový trest odnětí svobody na 6 měsíců a jednak úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 a půl roku. Obžalovanému byla také uložena povinnost nahradit škodu několika poškozeným.

Krajský soud v Brně k odvolání prokurátora mimo jiné zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině

trestným činem příživnictví podle § 203 tr. zák. ve znění před novelou.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona zrušil rozsudek krajského soudu v celém rozsahu a věc vrátil tomuto soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Podle zjištění rozsudku soudu I. stupně obžalovaný řádně nepracoval a živil se jednak tím, že v budovách podniků a institucí, kam se dostával vloupáním nebo tím, že se v nich dal uzavřít přes noc, odcizoval peníze a jiné věci z majetku podniků nebo jejich zaměstnanců, jednak tím, že lákal peníze na výborech ROH resp. ČSM a na spoluzaměstnancích podniku, u kterého měl řádně pracovat.

K odvolání okresního prokurátora krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 20. 12. 1962 sp. zn. 4 To 541/62 zrušil napadený rozsudek okresního soudu mimo jiné též ve výroku o vině obžalovaného trestným činem příživnictví podle § 203 tr. zák. a trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. V důsledku toho zrušil napadený rozsudek i ve výroku o trestu a uznal obžalovaného vinným znovu trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zák. a za tento trestný čin a dále za trestné činy, ohledně nichž zůstal napadený rozsudek nedotčen, uložil obžalovanému trest odnětí svobody na 4 léta.

Citovaným rozsudkem krajského soudu byl porušen zákon předně v tom směru, pokud krajský soud na rozdíl od okresního soudu neshledal ve zjištěném jednání obžalovaného též trestný čin příživnictví podle § 203 tr. zák. Při zrušení napadeného rozsudku ve výroku o vině obžalovaného tímto trestným činem vycházel soud z názoru, že jiným nekalým způsobem, kterým si příživník získává prostředky k obživě, je i výdělečné páchání majetkových deliktů a že proto posouzením skutků obžalovaného jako trestných činů rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, krádeže a podvodu, spáchaných výdělečně, je trestný čin příživnictví absorbován, neboť jinak by pachatel byl pro totéž jednání postihován dvakrát. Tento názor není správný. Základním smyslem právního institutu jednočinného souběhu trestných činů je vystihnout povahu a stupeň nebezpečnosti jednání pro společnost.

Jednočinný souběh trestného činu příživnictví s majetkovými delikty je možný a to i při spáchání majetkového deliktu za zvlášť přitěžující okolnosti „výdělečné“, neboť tu nejsou okolnosti, které by tento souběh vylučovaly a pouhým posouzením jednání pachatele jen jako trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, krádeže a podvodu by nebyla vystižena skutečnost, že pachatel se také soustavně vyhýbal poctivé práci. Krajský soud proto tím, že zrušil napadený rozsudek okresního soudu ve výroku o vině obžalovaného trestným činem příživnictví podle § 203 tr. zák. porušil zákon v tomto ustanovení.